

TEMA

Esclaus moderns

Segons l'ONG australiana Walk Free Foundation, 40,3 milions de persones són víctimes de l'esclavitud moderna a tot el món. Entre els qui estan en major risc són els que estan aïllats físicament o lingüísticament, desorientats culturalment, sotmesos a deutes molt grans i que tenen poc o cap coneixement sobre els seus drets.

L'esclavitud contemporània

♦ Josep Maria Buades *

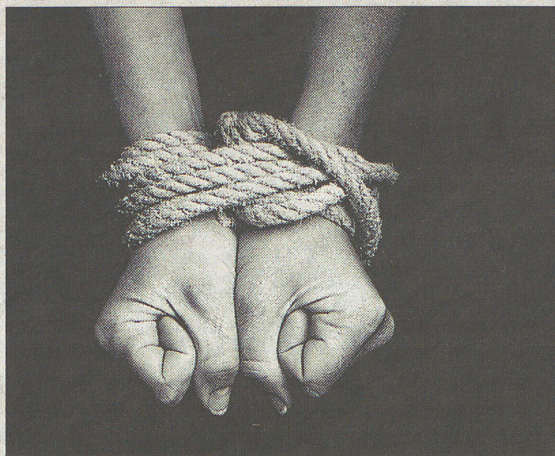

L'esclavitud està ben documentada des de l'Edat Antiga. Aristòtil definia l'esclau com una eina que parla. El cristianisme va intentar minimitzar els aspectes més cruels de l'esclavatge, però no aconseguí acabar amb ell. Tampoc el liberalisme, tot i que tingués en la llibertat i la igualtat dels individus dos dels seus principis rectoris. Els Estats Units només aconseguí-

ren abolir l'esclavitud al 1865, després d'una dura guerra civil.

A Espanya, les Corts de Cadis suprimiren l'esclavitud, però només als regnes peninsulars. A les colònies hauran de ser els llibertadors els que s'encarreguin de suprimir-la, mentre que a territoris com Cuba continuarà vigent fins a 1870. Brasil va mantenir l'esclavatge fins al 1888, ostentant el trist honor de ser l'últim país occidental a procedir a la seva abolició.

Malauradament, en ple segle XXI l'esclavitud encara és una realitat. A la Líbia actual existeixen mercats

d'esclaus, nodrits principalment per immigrants subsaharians que somien amb arribar a Europa. Dones i homes també són objecte d'esclavitud sexual als cinc continents, traficats com objectes per xarxes de prostitució. A més, continuen existint condicions de treball denigrants, anàlogues a l'esclavitud, ja sigui a tallers tèxtils o a granges

ascendeix al 225% del PIB mundial. Mai a la història de la humanitat s'havia assolit un import tan alt. Si bé el crèdit és essencial per al funcionament del sistema econòmic, l'actual nivell hipoteca el futur dels nostres fills i compromet l'acció política democràtica.

* Doctor en Història

TEMA

L'ensenyament interdisciplinari

Un grup de professionals de l'educació en els distints àmbits de les Ciències Humanes i Socials abordaran en el campus de la UIB diverses temàtiques i aspectes de la complexa realitat educativa. La innovació i la transferència de coneixement a més de plantejar perspectives de futur seran els objectius.

Seminari «La formació interdisciplinària en Ciències Humanes i Socials»

♦ Elisabeth Ripoll Gil *

El divendres 2, 9, 16 i 23 de febrer de 2018 tindrà lloc la quarta edició del seminari «La formació interdisciplinària en Ciències Humanes i Socials», organitzat pel grup Estu-

dis de la Cultura, la Societat, la Comunicació i el Pensament contemporani de l'Institut de Recerca i Innovació Educativa (IRIE) – UIB.

L'objectiu del seminari és oferir un espai per a la reflexió sobre la pràctica i les experiències educatives així com afavorir el debat, amb l'objectiu d'articular propostes innovadores, interdisciplinàries i de

qualitat en els processos d'ensenyament-aprenentatge dels continguts propis de les Ciències Humanes i Socials.

A més d'actuar com a fòrum de debat, consideram fonamental dur a terme una anàlisi de la situació i dels recursos educatius actuals, per tal d'aconseguir una millora constant de la pràctica educativa. En aquest sentit som partidaris i reivindicam la millora de la comunicació entre els distints nivells educatius. Ens cal una perspectiva global i una comunicació oberta per tal de conèixer les realitats de l'educació primària, secundària i universitària, i treballar en una millora de la qualitat docent.

En aquesta nova edició del seminari es tractaran temes com les

aportacions de la filosofia a les competències emocionals, la didàctica de la guerra civil, el paper de la cultura popular a les aules des d'una perspectiva antropològica i la didàctica de les minories –en aquest cas dels jueus, conversos i xuetes–, entre d'altres. A més, s'ana-

litzaran experiències recents de treball per projectes a secundària i d'aprenentatge-servei al Grau en Educació Primària, així com una panoràmica actualitzada dels MOOC en Història.

L'accés a les sessions és gratuït i obert al públic. S'han sol·licitat crèdits en formació del professorat (inscripcions al web cedoc.uib.es).

* Doctora en Història i professora ajudant de la UIB

TEMA

Testimoni d'una època

Margalida Capellà recupera els diaris i correspondència del sacerdot Cándido Fernández amb el seu nou llibre, «¡Un héroe de Dios y de España!» (Leonard Muntaner Editor, 2017).

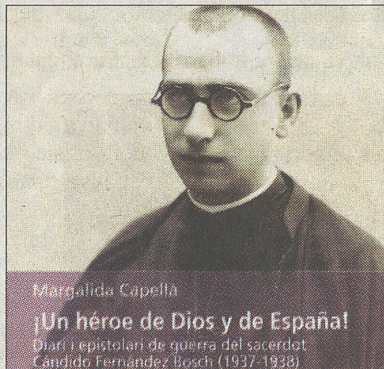
Cándido Fernández, heroi del franquisme

♦ Tomeu Canyelles Canyelles *

A partir de notables aportacions com «Dones republicanes. Memòria de la Guerra Civil Mallorca» (2009 i 2010) o «Veus republicanes» (2014), l'obra de Margalida Capellà és una passa obligada dintre de l'estudi de la Guerra Civil a Mallorca. Si bé aquestes obres centraven els seus esforços en dig-

nificar als repressaliats mitjançant la recollida de testimoni oral, la mestra i periodista montuirenca dedica el seu nou llibre a una figura del bàndol oposat de la que, fins a dia d'avui, gairebé no se'n tenien massa detalls: es tracta de Cándido Fernández Bosch, sacerdot mallorquí que morí a la batalla de l'Ebre el 22 d'agost de 1938. Mort als 24 anys d'edat, el jove fou enlairat per la propaganda franquista com a un veritable heroi: per això, el títol d'aquest nou llibre, «¡Un héroe de

Dios y de España! Diari i epistolari de guerra del sacerdot Cándido Fernández Bosch (1937-1938)» (Leonard Muntaner Editor, 2017), no és fruit de l'atzar.

L'obra, en si mateixa, engloba un testimoni impagable que té com a punt de partida l'estudi introductori de Capellà: el seu text ens permet comprendre amb precisió des dels orígens familiars de Fernández al trànsit ideològic que experimentà

durant la seva joventut. Ordenat sacerdot el 6 de juny de 1936, el jove passà a ser el capellà de la presó del Castell de Bellver fins que el 28 d'abril de 1937 s'enrola al I Batalló del Regiment d'Infanteria Núm. 36. «Nuestro batallón –escriu a una carta del 19 de maig– ya no parece mallorquín, pues han cambiado a tanta gente que la mitad de soldados son gallegos, burgaleses y vascos». Abans de la seva mort en combat a Gandesa, passà per Sevilla, Valladolid o Guadalajara, tal i com queda reflectit tant al diari de guerra com la correspondència enviada a la família: un valuós conjunt de 69 cartes. Vuitanta anys després de la mort del seu protagonista, el nou llibre de Margalida Capellà ens permet endinsar-nos dintre de la psicologia d'un personatge, així com l'època a la que va pertànyer.

* Doctor en Història (UIB) i màster en comunicació (CESAG-UIB)

CUESTIONES DE
ACTUALIDAD
DESDE LA
ÓPTICA DE
EXPERTOS
UNIVERSITARIOS

COORDINACIÓN

Sebastià Serra i
Busquets♦
Antoni Vives
Reus♦
Rafel Puigserver
Pou (CEDOC-UIB)

♦